

Riistasaalis 2003

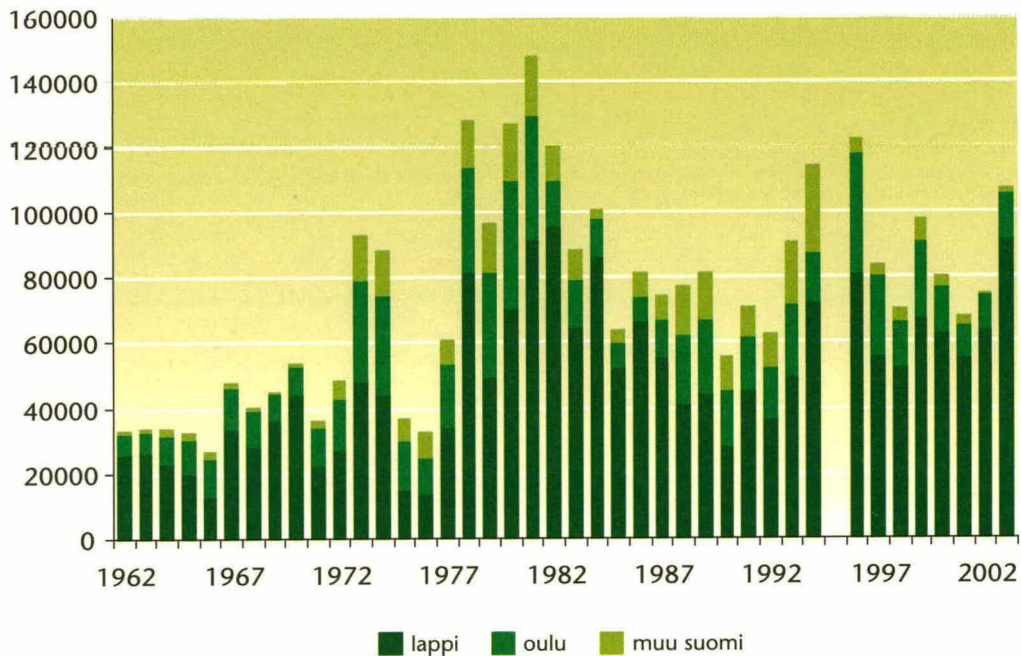
Viltbytet 2003

Annual Game Bag 2003

Riekkosaaliit 1962 - 2003

Dalripabytet 1962 - 2003

The Willow Grouse bags 1962 - 2003

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Toimitus: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tilastoyksikkö
Tilastoyksikön päällikkö: Anssi Ahvonen

Julkaisun tietoja lainattaessa mainittava lähteeksi Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet bör nämnas vid referering av denna publikation.
Quoting is encouraged provided the Finnish Game and Fisheries Research Institute is acknowledged as the source.

ISSN 1456-8268 = Maa-, metsä- ja kalatalous
ISSN 1455-9277 = Riistasaa...

Edita Prima Oy
Helsinki 2004

Riistasaalis 2003

Metsästäjien määrä vuonna 2003 oli 297 110, joista naisia 11 447. Määrä on pysytellyt viimeiset 25 vuotta 300 000:n tuntumassa. Metsästäjäkunnasta noin kolmannes sijoittuu kahden pohjoisimman läänin alueelle. Metsästäjätiheys on kuitenkin Uudellamaalla, Pohjois-Savossa, Kymessä, Oulun eteläisellä osa-alueella ja Ruotsinkielisellä Pohjanmaalla selvästi maan keskiarvoa korkeampi (maan keskiarvo 1,0 metsästäjää/km²).

Joka neljäs metsästäjä piti välivuoden, joten 220 000 metsästäjää kävi metsällä ainakin kerran vuoden 2003 aikana. Metsällä käyneistä 68 % sai pienriistasaalista.

Nisäkkäistä metsäjäniksen lukumääräinen saalis oli suurin, 194 300 yksilöä. Niitä saatiin saaliiksi eniten Pohjois-Savossa. Toiseksi lukuisin saalislaji oli supikoira (129 100) ja kolmanneksi lukuisin minkki (70 700). Supikoiria päätyi eniten erämiesten reppuihin Etelä-Savossa (22 000) ja minkkejä taas Pohjois-Savossa (12 000). Riistalinnuista ammuttiin eniten sinisorsia, 248 700 yksilöä. Tärkeimmät sinisorsan pyyntialueet olivat Uusimaa (25 400), Pohjois-Savo (23 800) ja Oulun eteläinen osa-alue (21 900). Seuraavaksi lukuisimmat saalislinnut olivat sepelkyyhky (176 100), joita ammuttiin eniten Pohjanmaalla (24 700), Oulun eteläisellä osa-alueella (22 600) ja Pohjois-Savossa (21 700), sekä teeri (148 700), joita saatiin eniten Kainuussa (37 600), Oulun pohjoisella osa-alueella (22 800) sekä Ala-Lapissa (18 500). Riistalintuihin kuuluttomia varikseja pyydystettiin 176 900, eniten Oulun eteläisellä osa-alueella (24 100).

Metsästäjät käyvät jonkin verran metsällä myös oman riistanhoitopiirinsä ulkopuolella. Peltolintusaaliista joka kymmenes fasaani ja kyyhky lähtivät vierailijoiden mukaan. Vesilinnuista joka viides kanadanhanhi ja isokoskelo olivat vierailijoiden pyytämiä. Ammutuista riekoista joka kolmas ja pyistä joka neljäs saatiin saaliiksi oman riistanhoitopiirin ulkopuolella. Jänissaaliista joka seitsemäs jänis saalistettiin oman riistanhoitopiirin ulkopuolella. Turkiseläinten pyynti oman riistanhoitopiirin ulkopuolella oli yleensä varsin vähäistä ja vain majavista joka kymmenes oli vierasmetsästäjien pyytämä.

Koko maan saalismäärät vuonna 2003 olivat 21 lajilla selvästi pienempiä tai samalla tasolla kuin edeltäneellä 5-vuotiskaudella keskimäärin. Saalismäärät olivat pienempiä kuin minään vuonna ko. vertailujaksolla vain karhulla ja metsäpeurala. Saalismäärät olivat suuremmat kuin minään vuonna edeltäneellä 5-vuotiskaudella pyyllä, riekolla, kyyhyllä, merihanhella, kanadanhanhella, nokikanalla, ketulla, supikoiralla, saukolla, sudella, hallilla, valkohäntäpeuralalla, kuusipeurala ja metsäkauriilla.

Vuoden 2003 saaliin riistalihan ja turkisten laskennallinen arvo oli yhteensä 76 miljoonaa euroa. Saaliin lihamäärä oli 13 miljoonaa kiloa, josta hirven osuus oli 11,1 miljoonaa kiloa.

Laatuseloste

Riistasaalistilasto on Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vuosittain laatima tilasto metsästyssaaliista. Saalistiedot kootaan pienriistan osalta otantatutkimuksella ja hirtieläinten, suurpetojen ja eräiden muiden luvvaraisten eläinten osalta kaatolupajärjestelmän avulla.

Saalistilastot esitetään valtakunnallisesti ja riistanhoitopiiri-/osa-aluekohtaisesti (kuva 1). Saalismäärien lisäksi esitetään arvio vuotuisen saaliin rahallisesta arvosta ja lihamäärästä sekä arvio siitä, paljonko alueen saaliista saavat kunkin riistanhoitopiirin tai osa-alueen ulkopuoliset metsästäjät.

Tietoja käytetään mm. riistavarojen arviointiin riistantutkimuksessa ja riistatalouden suunnitteluun. Saalismäärät heijastavat kantojen runsautta. Kantojen runsauden lisäksi saalismääriin vaikuttavat mm. vuosittain muuttuvat laji-/aluekohtaiset rauhohoito- ja seuratasolla tapahtuva saalistus.

Riistasaalistilaston Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksessa laati Aslak Ermala.

Määritelmät

Metsästysviranomainen on maa- ja metsätalousministeriö (kala- ja riistaosasto).

Metsästäjä on metsästäjätutkinnon hyväksyttävästi suorittanut ja riistanhoitomaksun (ns. metsästyskortin) maksanut henkilö.

Metsästystä säädellään *metsästyslailla, asetuksilla*, valtioneuvoston/ministeriön antamalla päätöksillä, määräyksillä ja ohjeilla. Lisäksi *luonnonsuojelu-, eläinsuojelu- ja rikoslaisissa* sekä *ampuma-aseita* koskevassa lainsäädännössä on kohtia, jotka myös koskevat metsästystä.

Metsästyslaissa on säädetty eläinlajit, jotka ovat *riistaeläimiä* tai *rauhottamattomia eläimiä*.

Metsästysvuosi alkaa 1. päivänä elokuuta ja päättyy 31. päivänä heinäkuuta.

Erillinen *pyyntilupa* tarvitaan hirvieläinten ja eräiden muiden metsästysasetuksessa erikseen mainittujen eläinten pyyntiin. Luvan myöntää riistanhoitopiiri.

Metsästäjäorganisaatioon kuuluvat lakisääteiset *Metsästäjien Keskusjärjestö (MKJ)* sekä 15 *riistanhoitopiiriä (rhp)*, jotka yhdessä huolehtivat mm. metsästyksen käytännön järjestelyistä ja vastaavat siitä, että metsästys tapahtuu kestävän käytön periaatteen mukaisesti. Kunkin riistanhoitopiirin alueella toimivat *riistanhoitoyhdistykset (rhy)* järjestävät mm. *metsästäjätutkintotilaisuuksia* ja lakimääräiset *ampumakokeet*. Riistanhoitoyhdistykset mm. valvovat yhdessä poliisiviranomaisten, tullin ja rajavartiolaitoksen kanssa, että metsästyksessä noudatetaan lakia, asetusta ja annettuja määräyksiä.

Metsästäjien Keskusjärjestö ylläpitää *metsästäjärekisteriä*, johon merkitään kaikki riistanhoitomaksunsa suorittaneet metsästäjät. Henkilö, joka ei ole suorittanut riistanhoitomaksua viitenä edellisenä vuotena, poistetaan rekisteristä.

Omalla alueella tarkoitetaan riistanhoitopiiriä tai osa-alueita, jonka alueella metsästäjän riistanhoitoyhdistys sijaitsee.

Menetelmät

Saalistiedustelu

Ns. pienriistan osalta saalistiedot kerättiin metsästäjille postitse lähetetyn saalistiedustelun avulla yhteistyössä tutkimuslaitoksen ja Metsästäjien Keskusjärjestön kanssa. Saalistilaston aineisto perustuu n. 5 000 metsästäjän otokseen, joka on tämän tilaston perusjoukko. Tiedustelulomake postitettiin henkilökohtaisena lähetyksenä palautuskuoren kera. Otos poimittiin metsästäjärekisterissä olevien metsästysvuoden 2003/2004 riistanhoitomaksun maksaneiden henkilöiden joukosta. Oulun riistanhoitopiiri oli jaettu kahteen ja Lapin riistanhoitopiiri kolmeen osa-alueeseen, joita nämä piirit käyttävät myös metsästyksen käytännön järjestelyissä. Kustakin riistanhoitopiiristä/osa-alueesta poimittiin systemaattisesti 282 - 305 metsästäjää riistanhoitoyhdistyksittäin (yhteensä 5 319 henkilöä) otantasuhteen riippuessa riistanhoitopiirin/osa-alueen metsästäjäluvasta.

Saalistiedustelulomakkeen kyselyosa oli yhden sivun mittainen. Kyselylomakkeen kääntöpuolella oli kysymysohje. Lähetyksessä mukana oli saatekirje, jonka kääntöpuolella oli Suomen kartta, johon oli merkitty riistanhoitopiirien ja pieneimpiin osiin jaettujen riistanhoitopiirien osa-alueiden rajat, alueiden numerokoodit sekä luettelo kunkin osa-alueen riistanhoitoyhdistyksistä. Lomakkeessa kysyttiin vuoden 2003 aikana saatu saalis 40 lajista, kuinka paljon saalista oli saatu ja mistä riistanhoitopiiristä tai osa-alueelta saalis oli peräisin. Lisäksi kysyttiin, monenako päivänä oli metsästänyt pienriistaa tai hirvieläimiä, oliko käyttänyt loukkua, rautoja tai jalkanaruja, oliko jäänyt saaliitta vai eikö ollut metsästännyt lainkaan. Tiedustelut postitettiin tammikuussa. Vastausta karhuttiin kahdesti kahden kuukauden kuluessa ensimmäisen lähetyksen postituksesta lukien. Lomakkeita palautettiin 4 473 kpl (taulukko 1). Kyselyn vastausprosentti oli 84,1. Kontakteittain tarkasteltuna ensimmäisellä kontaktilla vastasi 58,3 %, toisella 22,1 % ja kolmannella 50,9 % lähetettyjen lomakkeiden määrästä laskien. Vain yksi vastauslomake hylättiin puutteellisen täyttämisen vuoksi.

Tiedustelun kato (846 kpl; taulukko 2) on pääasiallisesti vastaamattomuutta. Otoksessa ei juurikaan ole yli- tai alipeittoa, koska tutkimuskehikkona on vuosittaisen riistanhoitomaksun maksaneet metsästäjät, jotka ovat metsästyslain mukaan rekisteröityneet metsästäjiksi ja tätä rekisteriä päivitetään jatkuvasti. Rekisterin poiminnan ja lomakkeiden postituksen väliin jäi aikaa vajaa kuukausi, minä aikana saadut osoitetiedot olivat muuttuneet hyvin vähän (osoite tuntematon 5:ssä tapauksessa 5 319:stä). Saalisarvioita laskettaessa käytetään riistanhoitopiiri-/osa-aluekohtaisia painokertoimia.

Lupahallinto

Saalistiedot hirvieläimistä, suurpedoista, saukosta ja hylkeistä saadaan Metsästäjän Keskusjärjestön ylläpitämän metsästyksen lupahallintojärjestelmän kautta. Pyyntiluvanvaraisten riistaeläinten kaatoilmoitukset toimitetaan luvan myöntäneelle riistanhoitopiirille annettujen määräaikaisten puitteissa. Tässä tilastossa esitetään metsästyslain ja -asetuksen nojalla pyydettyjen eläinten määriä.

Luotettavuus

Saalistiedustelun korkeahkon vastausprosentin ansiosta koko maan saalisarvioiden luotettavuus on varsin hyvä. Otannasta johtuva virheen suuruus vaihtelee lajeittain riippuen mm. siitä, miten suuri metsästäjäkohtainen saalismäärän vaihtelu on. Koko maan saalisestimaatin 95 %-luottamusvälin puolikas oli pienempi kuin 10 prosenttia metsäjäniksellä, rusakolla, sinisorsalla, lapasorsalla, teerellä ja metsolla. Estimaatin luottamusvälin puolikas oli yli 10, mutta alle 20 prosenttia ketulla, supikoiralla, minkillä, nädällä, metsähänhella, tavilla, heinätavilla, haapanalla, telkällä, tukkakoskelolla, pyyllä, riekolla, sepelkyhykällä, variksella ja harakalla. Estimaatin luottamusvälin puolikas oli yli 20, mutta alle 30 prosenttia oravalla, kärpällä, mäyrällä, kanadanhanhella, haahkalla, isokoskelolla, jousisorsalla, tukkasotkalla, pu-

nasotkalla ja peltopyyllä. Estimaatin luottamusvälin puolikas oli yli 30 prosenttia majavilla, piisamilla, hillerillä, merihanhella, allilla, fasaanilla, nokikanalla ja lehtokurpalla. Edelleen voidaan todeta, että riistanhoitopiiri-/osa-aluekohtaisten saalisestimaattien virheet kasvavat suuremmiksi kuin koko maan saalisestimaatit.

Saaliin rahallinen arvo on varsin teoreettinen, sillä metsästäjäkuntaa koskevista tutkimuksista käy ilmi, että vain hyvin vähäinen määrä saaliista, mukaan lukien turkikset, päätyy kauppaan. Arvio syötävän riistalihan määrästä on suuntaa antava, sillä lihan saanto saalisyksilöistä riippuu oleellisesti mm. osuman vaikutuksista ja metsästäjien saaliinkäsittelytaidoista.

Vertailtavuus ja tietojen saatavuus

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on laatinut 1970-luvun alusta lähtien vuotuisen pienriistasaalistilaston. Kuluneina vuosikymmeninä vuotuisen tilaston sisältö on laajentunut, tiedonkeruumenetelmät ovat vaihtuneet ja tilastollinen laskenta on kehittynyt paremmin vastaamaan nykypäivän tarpeita. Vuodesta 1996 alkaen tilaston luotettavuus on parantunut vastauskadon pienentyttyä ja pysytellessä edelleen pienehkönä. Tilastointijaksossa siirryttiin kalenterivuoteen aiemmin käytetyn metsästysvuoden asemesta vuodesta 1996 lähtien. Saalistilastot on julkaistu metsästysvuodesta 1994/95 lähtien SVT-sarjassa. Lisäksi saalistietoja on julkaistu ulkomaisissa ja kotimaisissa tilastojulkaisuissa, mm. Pohjoismaiden tilastollisessa vuosikirjassa, Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Metsätilastollisessa vuosikirjassa ja Ympäristötilastossa. Tietoja riistasaalistilastoista julkaistaan myös mm. internetsivuilla <http://www.rktl.fi>. Alkuperäiset aineistot säilytetään Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksessa.

Taulukossa käytetyt merkinnät

Tietoa ei saatavilla tai sitä ei voi esittää	= ..
Ei yhtään	= -
Arvo pienempi kuin 50	= 0

Viltbytet 2003

År 2003 var antalet jägare 297 110, av vilka 11 447 kvinnor. De senaste 25 åren har antalet jägare bibehållits vid ca 300 000. Nästan en tredjedel av jägarkåren hör hemma i något av de två nordligaste länen. Jägartätheten i Nylands, Norra Savolax, Kymmene, Uleåborgs södra delområde samt Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt är dock klart större än medeltalet för hela landet (medeltalet för Finland 1,0 jägare km²).

Var fjärde jägare har hållit ett sabbatsår, vilket innebär att 220 000 jägare gick på jakt minst en gång under år 2003. 68 % av de jägare som gått på jakt fick småviltbyte under året.

Bland däggdjuren utgjorde skogshare det vanligaste bytet med 194 300 skjutna individer. Det största antalet skogshare sköts i Norra Savolax. Mårdhunden (129 100) utgjorde den näst största gruppen och på tredje plats kom minken (70 700). Det största antalet mårdhundar (22 000) fälldes i Södra Savolax medan flest minkar (12 000) fälldes i Norra Savolax. Av viltfågelbytet utgjorde gräsand den största kategorin med 248 700 skjutna individer. De viktigaste bytesområdena i fråga om gräsand var Nyland (25 400), Norra Savolax (23 800) och Uleåborgs södra delområde (21 900). Det näst största antalet viltfåglar utgjordes av ringduvan (176 100) som skjutits mest i Österbotten (24 700), Uleåborgs södra delområde (22 600) och i Norra Savolax (21 700) samt orrrar (148 700), som skjutits mest i Kajanalund (37 600), Uleåborgs norra delområde (22 800) och i Nedre Lappland (18 500). Kråka som inte hör till kategorin viltfågel, representerades av 176 900 skjutna individer, flest kråkor sköts i Uleåborgs södra delområde (24 100).

I viss mån jagade man utanför det egna jaktvårdsdistriktet. Av fältfåglarna sköts var tionde fasan och duva av en gästande jägare. Av sjöfåglarna sköts var femte kanadagås och storskrake av en gästande jägare. Var tredje dalripa och var fjärde järpe sköts av en gästande jägare. Var sjunde hare sköts utanför jägarens egna jaktvårdsdistrikt. Andelen pälsdjur som fångades utanför det egna jaktvårdsdistriktet var blygsam och bara var tionde bäver sköts av en gästande jägare.

Under år 2003 blev bytesmängden i hela landet för 21 arter klart mindre eller låg på samma nivå som medeltalet för den föregående

femårs-perioden. Årsbytet för björn och skogsvildren var mindre än under något annat år under den föregående perioden. Större än under något av de tidigare åren var bytesmängden i fråga om järpe, dalripa, ringduva, grågås, canadagås, sothöna, rödräv, mårdhund, utter, varg, gräsäl, vitsvanshjort, dovhjort och rådjur.

Det kalkylerade värdet på kött- och pälsbytet uppgick under år 2003 till sammanlagt 76 miljoner euro. Bytets köttmängd uppgick till 13 miljoner kilo, varav älgbytet är 11,1 miljoner kilo.

Kvalitetsbeskrivning

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet utarbetar årligen en statistik över småviltbytet. I fråga om småvilt insamlas bytesuppgifterna med hjälp av sampelprov. Uppgifterna om hjortdjur, stora rovdjur och vissa andra djur som man måste ha licens för att fälla, bygger på beviljade jakttillstånd.

Bytesstatistiken görs upp på riksnivå och enligt jaktvårdsdistrikt eller delområde (fig.1). Utöver bytesmängden presenteras det en uppskattning av penningvärdet på det årliga bytet och köttmängden. Dessutom anges en uppskattning av hur stor del av bytet som tillfaller sådana jägare som inte hör till i frågavarande jaktvårdsdistrikt eller delområde.

Statistiken används bl a vid utvärderingen av villebrådsresurserna och i planeringen av jaktvården. Siffrorna återspeglar bytesbeståndet. Utöver de riktiga bestånden påverkades bytesmängden bl a av de årligen ändrade artvisa och regionala fridlysningarna samt av byteskvoterna på jaktsällskapsnivå.

Statistiken har uppgjorts av Aslak Ermala vid Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

Definitioner

Jaktmyndigheten är jord- och skogsbruksministeriet (fiske- och viltavdelningen).

Med *jägare* avses en person, som avlagt godkänd jägarexamen och betalt jaktvårdsavgift (s.k. jaktkort).

Jakten regleras genom *jaktlagen* och *förordningar*, samt *beslut*, *bestämmelser* och *regler* utgivna av statsrådet/ministeriet. Dessutom innehåller *naturskydds-*, *djur- och strafflagen* samt *lagstiftningen om skjutvapen* sådana moment som gäller även jakt.

I jaktlagen uppräknas alla de djurarter, som är *viltdjur* eller *fridlysta* djur.

Jaktåret börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli.

Vid jakt på hjortdjur och vissa andra i jaktförordningen särskilt nämnda djur krävs ett särskilt *tillstånd (jaktlicens)*. Licensen beviljas av jaktvårdsdistriktet.

Till jägarorganisationen hör de lagstadgade *Jägarnas Centralorganisation (JCO)* samt de 15 *jaktvårdsdistrikt (jvd)*, som tillsammans sköter de praktiska frågorna i anknytning till jakten och ansvarar för att jakten följer hållbara principer. Inom varje jaktvårdsdistrikt finns det *jaktvårdsföreningar (jvf)*, som bl a anordnar *jägarexamen* och lagstadgade *skjutprov*. Tillsammans med polisen, gränsbevakningsväsendet och tullmyndigheterna övervakar jaktvårdsföreningarna också att lagar, förordningar och givna bestämmelser efterföljs.

Jägarnas Centralorganisation upprätthåller ett *jägarregister*, i vilket alla jägarna som betalt jaktvårdsavgift registreras. Personen som inte har betalt jaktvårdsavgift under sista femårsperiod, stryks ur registret.

Med *eget område* avses det jaktvårdsdistrikt eller delområde där jägarens jaktvårdsförening är registrerad.

Metoder

Byteförfrågning

I fråga om det så kallade småviltet insamlades materialet med hjälp av ett frågeformulär som i samarbete med forsknings-

institutet och Jägarnas Centralorganisation postades till jägarna. Vid insamlandet av uppgifter till bytesstatistiken utnyttjas ett sampel bestående av ca 5 000 jägare. Frågeformuläret postades som en personligt adresserad försändelse med bifogat svarskuvert. De personer till vilka förfrågan sändes per post togs ur registret över de jägare som erlagt jaktvårdsavgiften för jaktåret 2003/2004. Uleåborgs jaktvårdsdistrikt var indelat i två och Lapplands jaktvårdsdistrikt i tre delområden som dessa distrikt även utnyttjade för de praktiska jaktarrangemangen. Från varje jaktvårdsdistrikt eller delområde plockades systematiskt 282-305 jägare (sammanlagt 5 319). Samplets storlek stod i relation till antalet jägare i frågavarande delområde eller jaktvårdsdistrikt.

Frågeformuläret med vilket bytesmängden kartlades omfattade en sida. På baksidan av formuläret gavs anvisningar för hur de enskilda frågorna skulle besvaras. I kuvertet fanns ett följebrev och en karta över Finland. Kartan visade gränserna för de olika jaktvårdsdistrikten och de delade distriktens delområden, områdenas sifferkoder samt en förteckning över de jaktvårdsföreningar som verkar inom respektive delområde. I blanketten frågades det hur många individer av de angivna 40 arterna eller artgrupperna som fångats under år 2003, d v s hur stort byte som erhållits och inom vilket jaktvårdsdistrikt eller delområde detta skett. Dessutom frågades mottagaren hur många dagar under kalenderåret han/hon jagat småvilt eller hjortdjur, hade han/hon använt fällor, saxar eller snaror, hade han/hon blivit utan byte eller inte alls jagat. Frågeformuläret postades i januari. Två påminnelser sändes ut under två månader efter den ursprungliga försändelsen. Sammanlagt returnerades 4 473 blanketter (tabell 1). Svarsprocenten uppgick till 84,1 %. Utgående från antalet utsända blanketter kan man konstatera att den första kontakten gav en svarsprocent på 58,3 %, den andra på 22,1 % och det tredje brevet en svarsprocent på 50,9 %. Bara en blankett förkastades på grund av bristfälligheter.

Bortfallet i denna undersökning utgjordes huvudsakligen av uteblivna svar, d v s 846

formulär (tabell 2) returnerades aldrig. Samplet uppvisar i princip inte över- eller underrepresentation, eftersom undersökningen utfördes bland de jägare som erlagt jaktvårdsavgiften och är registrerade jägare i enlighet med jaktlagen. Ifråga-varande register uppdateras kontinuerligt. Från den tidpunkt då samplet plockades förflöt endast en knapp månad till dess frågeformulären postades. Under denna tid hade endast ett fåtal adresser ändrats (sammanlagt postades 5 319 formulär; i 5 fall av dessa konstaterades okänd adress). Det kalkylerade bytesvärdet har viktats enligt distrikt eller delområde.

Jakttillstånd

Jaktvårdsdistriktens bytesuppgifter erhöles via Jägarnas Centralorganisation i fråga om hjortdjur, stora rovdjur, utter och sälar som man måste ha särskilt tillstånd för att fälla. Anmälningarna om fällda licens-belagda djur sänds inom viss tid till det jaktvårdsdistrikt som beviljat licensen. I denna statistik redovisas bytessiffror för viltet, som fångats men stöd av jaktlagen och -förordningen.

Tillförlitlighet

Tack vare den höga svarsprocenten är bytesstatistikens tillförlitlighet förhållandevis god på riksplanet. Storleken på samplingsfelet varierar artvis bl a beroende på hur mycket de enskilda jägarnas byten varierar. Bytesestimats halva konfidensintervall på 95 % -nivå för hela landet var mindre än 10 procent för skogshare, fälthare, gräsand, skedand, orre och tjäder. Estimats halva konfidensintervall var större än 10, men mindre än 20 procent för rödräv, mårhund, mink, mård, sädgås, kricka, årtå, bläsand, knipa, småskrake, järpe, dalripa, ringduva, kråka och skata. Estimats halva konfidensintervall var större än 20, men mindre än 30 procent för, ekorre, hermelin, grävling, kanadagås, ejder, storskrake, stjärtand, vigg, brunand och raphöna. För bävvar, bisamråtta, iller, grågås, alfågel, fasan, sothöna och morakulla var estimats halva konfidens-

intervall större än 30 procent. Om det uppskattade bytet kan man dock ytterligare konstatera att konfidensen per jaktvårdsdistrikt/delområde blir större än detsamma på riksnivå.

Bytets värde är rätt teoretiskt, eftersom undersökningar som gjorts bland jägarna visar, att endast en bråkdel av bytet, inklusive pälsverk, når handeln. Uppskattningen av köttmängden är riktgivande, eftersom den köttmängd man får av ett bytesdjur i hög grad beror på bl a hur skottet träffat samt på jägarens skicklighet vid styckningen av bytet.

Jämförbarhet och tillgänglighet av uppgifterna

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet har sedan början av 1970-talet årligen utarbetat statistik över småviltbytet. Under de gångna decenniernas lopp har statistiken utvidgats, insamlingsmetoderna förändrats och de statistiska kalkylmetoderna utvecklats så, att de bättre motsvarar dagens behov. Från och med år 1996 har bytesstatistiken blivit tillförlitligare jämfört med tidigare statistik genom att antalet uteblivna svar ständigt minskat. I statistiken övergick man år 1996 till redovisning per kalenderår, medan man tidigare redovisade byte per jaktår. Bytesstatistiken har publicerats från och med jaktåret 1994/95 i SVT-serien. Dessutom har bytesstatistiken publicerats i utländska samt inhemska statistiska publikationerna bl a i Nordisk statistisk årsbok, Finlands statistiska årsbok, Skogsstatistisk årsbok och Miljöstatistik. Uppgifterna om viltbytet publiceras också bl a på webben under adress <http://www.rktl.fi>. Originalmaterialet förvaras hos Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

I tabellerna använda beteckningar

Uppgifter saknas eller kan inte presenteras	= ..
Inga	= -
Värdet lägre än 50	= 0

Annual game bag 2003

The number of hunters in 2003 was 297,110 and 11,447 of them were women. During the last 25 years, the number of hunters remained at about 300,000. Almost one-third of the hunters are from the two northernmost provinces. The density of hunters in Uusimaa, Pohjois-Savo, Kymi, the southern subarea of Oulu and Ruotsinkielinen Pohjanmaa is, however, noticeably higher than the average (average in Finland 1,0 hunter/km²).

One in four hunters did not hunt this year, which meant 220,000 hunters hunted at least once during 2003 and 68 % of them bagged small game.

As regards mammals, the bag of arctic hare was the largest, i.e. 194,300 individuals. The province with the largest number bagged was Pohjois-Savo. The second largest take of game was the raccoon dog (129,100) and the third that of American mink (70,700). The biggest bag of raccoon dog (22,000) was taken in South Savo whereas that of American mink (12,000) was taken in North Savo. The biggest bag of game bird was that of the mallard totaling 248,700. The most important mallard-hunting areas were Uusimaa (25,400), North-Savo (23,800), and southern sub area of Oulu (21,900). The second most numerous game bird species bagged was the wood pigeon (176,100), shot mostly in Pohjanmaa (24,700), southern sub area of Oulu (22,600) and in North Savo (21,700). The third most numerous game bird species bagged was the black grouse (148,700), shot mostly in Kainuu (37,600), the northern sub area of Oulu (22,800) and in Ala-Lappi (18,500). The number of crows, which are not game birds, shot or trapped was 176,900 with most being destroyed in the southern subarea of Oulu (24,100).

To some extent, hunters hunt outside their own game management district. As regards farmland game birds, visiting hunters shot every tenth pheasant and pigeon. In the case of waterfowl, every fifth Canadian goose and goosander went to visitors. Every third bagged willow grouse as well as every fourth hazel grouse was shot by visiting hunters. Similarly, hunters hunting outside their own game management district bagged every seventh hare. The number of fur-bearing animals bagged outside the hunter's own game management district were very low, e.g. visiting hunters shot or trapped every tenth beaver.

The total game bag was notably lower or at the same level for 21 game species in 2003 than the average of the preceding five-year period. The annual bags of brown bear and wild forest reindeer were smaller than during any year during the period in question. The bags of hazel grouse, willow grouse, pigeon, greylag goose, Canadian goose, coot, red fox, raccoon dog, otter, wolf, grey seal, white-tailed deer, fallow deer and roedeer showed an increase over any of the preceding five years.

In 2003 the value of the annual game bag and game furs reached 76 million euros. The game meat amounted to 13 million kilos, of which the moose bag was 11.1 million kilos.

Quality description

The game bag statistics are annual statistics on bagged game and the Finnish Game and Fisheries Research Institute compile them. The data concerning small game are acquired by means of a sampling study. Data on the deer family, large predators and some other animals, which are hunted controlled by means of hunting permits, are based on this system control.

These statistics present the game bag nationwide as well as by game management district or by subarea (figure 1). In addition to the bagged game, the statistics give an estimate of its monetary value and the quantity of meat in the annual bag, as well as of the size of the game bag that hunters bag outside their own game management district or subarea.

Examples of what the statistics are used for include assessment of game stocks and formulation of game management plans. The numbers bagged reflect the abundance of the populations. In addition, the annual variation in regional protection by species and even the bag quotas used by the hunting clubs has an effect on these figures.

Aslak Ermala of the Game and Fisheries Research Institute has compiled the statistics.

Definitions

The *hunting authority* is the Ministry of Agriculture and Forestry (Department of Fisheries and Game).

Any person who has paid his hunting license (hunting card) is termed a *hunter*.

The *Hunting Act*, *statutes*, *decrees*, *regulations* and *directions* given by Government/Ministry regulate hunting. Additionally, there are also items in the legislation on *nature conservation* and *animal protection* and in the *Penal Code* and *Firearms Code* connected with hunting.

The Hunting Act states all the species that are *game species* or *unprotected species*, which may be hunted.

The *hunting year* begins the 1st of August and ends the 31st of July

A *special hunting license* is required when hunting species belonging to the deer family as well as some other species mentioned in the statutes. The game management districts grant the licenses.

The hunting organization includes the statutory *Hunters' Central Organization (HCO)* and fifteen *game management districts (gmd)*, which together attend to the organized hunting practice and are responsible for seeing to it that hunting complies with the principle of sustainable use of game animals. Each game management district has several *game management associations (gma)*, which arrange *hunter's examinations* and statutory *shooting tests*. These associations, in co-operation with the police, customs and border guard personnel, also see to it that hunters conform to the laws, statutes and issued regulations.

The Hunters' Central Organization maintains a register of hunters, listing all hunters, who had paid for their hunting license. Persons, who have not paid for their hunting card during the last five years, are deleted from the register.

An individual hunter's *own game management district or subarea* is the one, to which the hunter's game management association belongs.

Methods used

The bag enquiry

Data on small game was gathered in co-operation with the Research Institute and the Hunters' Central Organization by means of a questionnaire sent to hunters. A sample of about 5,000 hunters was used to acquire the relevant data. The questionnaire was individually addressed to each hunter and sent with a prepared return envelope. The sample focused on those hunters, who had paid for their hunting license for the hunting year 2003/2004. The Oulu game management district was divided into two subareas and the Lapland game management district into three subareas. The game management districts use this division into subareas when arranging the actual hunt. Each game management district or subarea was accessed systematically select between 282 and 305 hunters (a total of 5,319 individuals). The ratio depended on the number of hunters in each game management district or subarea.

The part of the game questionnaire consisting of questions was one page in length with instructions for completing it on the reverse side. The prepaid return envelope contained a covering letter with a map of Finland on its reverse side outlining the game management districts and the subareas, giving the number codes for the areas and a list of the hunting associations in each subarea. The question-naire asked the respondents for their bags of game for 40 game species during 2003, the size of the game bag and the game management district or subarea of origin. In addition, the respondents were asked how many days he had spent in hunting small game or game belonging to the deer family game, whether they had used any traps, whether they had bagged any game or had not hunted at all during the calendar year. The questionnaire was posted during January. Reminders were sent out twice within two

months from the date of the original posting. Ultimately, 4,473 questionnaires were returned (table 1). The response percentage was 84.1 %. When examined by response, 58.3 % responded after the initial contact, 22.1 % after the second and 50.9 % after the third contact. Only one of the returned questionnaires was incomplete and it was therefore rejected.

The loss of questionnaires was mainly due to non-response (846; table 2). There was hardly any overlap or underlap and it included all hunters who have paid for their hunting card, since the Hunting Act, requires that they have to be registered and the register is continually updated. The time lapse between compiling the sample and the posting of questionnaires was about one month, which meant that very few address changes had occurred (there were only five cases of address unknown out of a total of 5,274). Game management district or subarea weighting was used to evaluate the game bag.

The system on special hunting licenses

The bag data from the game management districts on the deer family, large predators, otters and seals requiring special hunting licenses was received from the Hunters' Central Organization. The reports on the bag of the game animals requiring a special hunting license have to be delivered to the Game management district granting the license. These statistics presents only the figures on the bagged game by the Hunting Act and statute.

Reliability

Thanks to the high response percentage of the survey, the reliability of the estimated game bag at the national level is fairly good. The sampling error varies by species e.g. how much the bag figure varies by hunters. Half of the 95% confidential interval of the bag estimate in the whole country was lower than 10% for arctic and European hare, mallard, shoveler, black grouse and capercaillie. Half of the confidential interval of the bag estimate was greater than 10% but less than 20% for red fox, raccoon dog,

American mink, pine marten, bean goose, teal, garganey, wigeon, goldeneye, red-breasted merganser, hazel grouse, willow grouse, wood pigeon, crow and magpie. Half of the confidential interval of the bag estimate was greater than 20% but less than 30% for squirrel, ermine, badger, Canadian goose, common eider, goosander, pintail, tufted duck, pochard and partridge. Half of the confidential interval of the bag estimate was greater than 30% for beavers, muskrat, polecat, greylag goose, long-tailed duck, partridge, pheasant, coot and woodcock. It should be noted that the regional bag estimate is even less reliable than the nationwide estimate.

The value of the bagged game is an academic conception, as studies show that only a fraction of the bag, including the bag of fur-bearing animals, reaches the marketplace. The estimate of the game meat is indicative only, as the amount of game meat from each bagged animal depends on the outcome of the shot and the hunters' skill in dressing the meat.

Comparability and availability of data

The Game and Fisheries Research Institute has compiled the annual small game kill statistics since the beginning of the 1970s. Over the years, the content of the annual statistics has expanded, the sampling methods have changed and statistical calculations have developed so as to better comply with current demands. Since 1996 the collecting of data has been significantly improved by a decrease of the non-response and by the fact that it has remained low. In 1996, the statistic period was changed from the hunting year to the calendar year. The game bag statistics has been published since the hunting year, 1994/95 in the SVT series. In addition, bag statistics have been published in inter-national and national publications of statistics, e.g. in the Yearbook of Nordic Statistics, the Statistical Yearbook of Finland, the Yearbook of Forest Statistics and Environmental statistics. Game bag statistics are also presented over the Internet, at <http://www.rkti.fi>. The basic material is stored at the Finnish Game and Fisheries Research Institute.

Symbols used in the tables

Information not available or cannot be shown

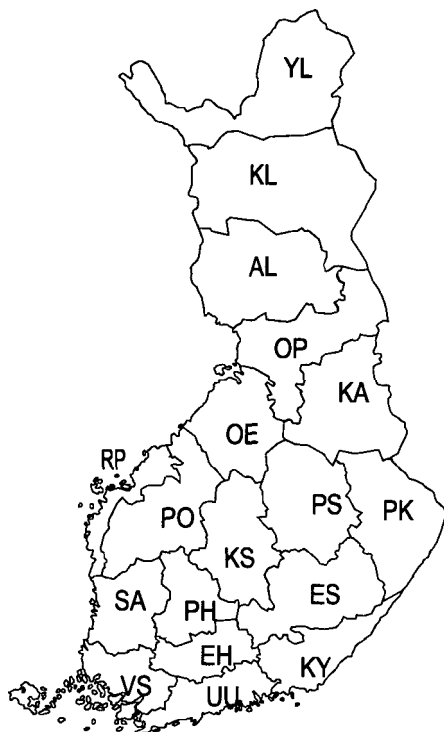
=..

Nothing

= -

Value less than 50

= 0

Kuva 1. Riistanhoitopiirit ja osa-alueet.

Figur 1. Jaktvårdsdistrikt och delområden.

Figure 1. Game management districts and subareas.

EH = Etelä-Häme, Södra Tavastland

ES = Etelä-Savo, Södra Savolax

KA = Kainuu, Kajanaland

KS = Keski-Suomi, Mellersta Finland

KY = Kymi, Kymmene

Lappi, Lappland, Lapland

AL = Ala-Lappi, Nedre Lappland

KL = Keski-Lappi, Mellersta Lappland

YL = Ylä-Lappi, Övre Lappland

Oulu, Uleåborg

OE = Oulu eteläinen, Uleåborg södra

OP = Oulu pohjoinen, Uleåborg norra

PO = Pohjanmaa, Österbotten

PH = Pohjois-Häme, Norra Tavastland

PK = Pohjois-Karjala, Norra Karelen

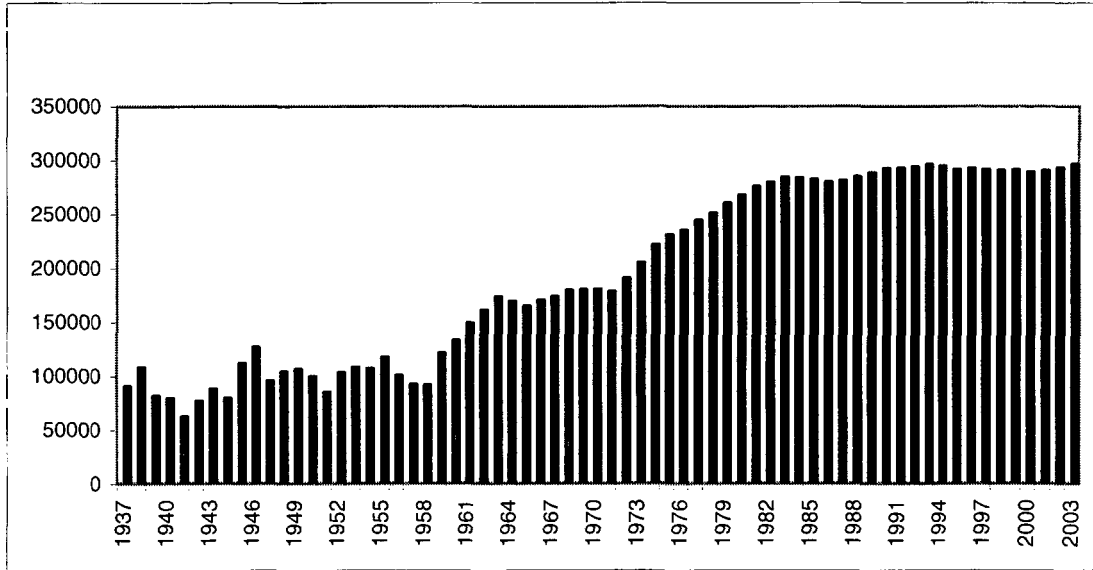
PS = Pohjois-Savo, Norra Savolax

RP = Ruotsink. Pohjanmaa, Svenska Österbotten

SA = Satakunta, Satakunda

UU = Uusimaa, Nyland

VS = Varsinais-Suomi, Egentliga Finland

Kuva 2. Metsästäjämäärät vuosina 1937-2003.

Figur 2. Antal jägare under åren 1937-2003.

Figure 2. The number of hunters in 1937-2003.

Taulukko 1. Vastausten määrä, kumulatiivinen vastausprosentti ja lähetettyjen lomakkeiden määrästä laskettu vastausprosentti kontaktikerroittain.

Tabell 1. Antal svar, kumulativ svarsprocent och svarsprocent enligt antalet utsända blanketter och kontakter.

Table 1. The number of responses, cumulative response percentage and the calculated response percentage by contact based on the number of mailed questionnaires.

Kontakti kerta Kontakt	Vastausten lukumäärä Antal svar	Kumulatiivinen vastausprosentti Kumulativ svarsprocent	Kontaktikerroittainen vastausprosentti Svarsprocent enligt tagna kontakter
Contact	Number of responses	Cumulative response percentage	Response percentage by contact
1	3 102	58,3	58,3
2	489	67,5	22,1
3	882	84,1	50,9
Yhteensä Sammanlagt Total	4 473		

Taulukko 2. Saalistiedustelu 2003:n aineisto.**Tabell 2.** Byteskartläggning 2003, material.**Table 2.** Data on the game bag questionnaire for the year 2003.

	n	%
Otos, Sempel, <i>Sample</i>	5 319	100,0
Palautetut lomakkeet Returnerade blanketter <i>Returned questionnaires</i>	4 473	84,1
Kato, Bortfall, <i>Loss</i>	846	15,9
Osoite tuntematon Adress okänd <i>Address unknown</i>	5	
Ei saatu kontaktia Kontakt har ej uppnåtts <i>Not reached</i>	840	
Hylätyt vastaukset Förkastade svar <i>No response</i>	1	

Taulukko 3. Metsästäjämäärät (naiset) ja -tiheydet riistanhoitopiireittäin ja osa-alueittain sekä määrän prosentuaaliset osuudet kokonaismäärästä vuonna 2003.

Tabell 3. Antalet jägare (kvinnor) och jägartätheten i olika jaktvårdsdistrikt och delområden samt den procentuella andelen av alla jägare år 2003.

Table 3. The number of hunters (women) and the density of hunters by game management district and subarea and percentage of total number of hunters in 2003.

	Metsästäjä Jägare The number of Hunters	(Naiset) (Kvinnor) (Women)	/km ²	%
EH	11 005	(484)	1,4	3,7
ES	16 509	(649)	1,0	5,6
KA	16 255	(553)	0,8	5,5
KS	17 464	(615)	1,1	5,9
KY	16 049	(586)	1,5	5,4
PO	22 748	(511)	1,1	7,7
PH	11 584	(416)	1,4	3,9
PK	19 476	(751)	1,1	6,6
PS	27 202	(1 113)	1,6	9,2
RP	9 225	(331)	1,5	3,1
SA	15 037	(425)	1,2	5,1
UU	27 529	(1 212)	2,8	9,3
VS	12 891	(539)	1,2	4,3
Lappi				(11,5)
AL	21 077	(932)	0,8	7,1
KL	10 029	(811)	0,3	3,4
YL	2 868	(315)	0,1	1,0
Oulu				(13,5)
OE	25 045	(725)	1,5	8,4
OP	15 117	(479)	0,7	5,1
Yhteensä, totalt				
total	297 110	(11 447)	1,0	100,0

Taulukko 4a. Vuoden 2003 aluekohtaiset nisäkäsosaalit (yks.) pienriistan osalta.

Tabell 4a. Bytesstatistiken över småvilt (däggdjur, ind.) i olika områden under år 2003.

Table 4a. The annual regional small game bag (mammals, indiv.) in 2003.

	Etelä- Häme	Etelä- Savo	Kainuu	Keski- Suomi	Kymi	Lappi			Oulu	
						Ala- Lappi	Keski- Lappi	Ylä- Lappi	Eteläi- nen	Pohjo- nen
Nisäkkäät – däggdjur										
– mammals										
Metsäjänis – skogshare	3 400	12 300	21 000	11 000	6 200	14 800	8 100	1 500	15 000	13 700
– arctic hare										
Rusakko – fälthare – European hare	7 400	2 100	200	4 100	3 000	-	100	-	6 000	1 000
Orava – ekorre – squirrel	200	300	200	-	-	-	900	100	100	300
Majavat – bävvar – beavers	0	1 000	400	0	300	-	0	-	0	0
Piisami – bisamrätta – muskrat	600	-	300	1 600	-	4 100	200	100	-	1 100
Kettu – rödräv – red fox	3 300	3 600	2 600	5 300	3 000	5 600	3 100	900	2 900	3 300
Supikoira – mårdhund – raccoon dog	9 400	22 000	600	12 900	11 500	1 500	-	-	2 000	500
Kärppä – hermelin – ermine	-	100	100	-	-	-	600	300	100	1 000
Minkki – mink – American mink	1 400	3 000	3 300	5 200	2 000	4 000	6 000	1 700	3 300	4 600
Hilleri – iller – polecat	-	-	-	-	200	-	-	0	-	-
Näättä – mård – pine marten	300	1 300	800	1 100	1 800	400	500	100	1 200	700
Mäyrä – grävling – badger	700	600	-	1 000	400	-	-	-	300	

Pohjan- maa	Pohjois- Häme	Pohjois- Karjala	Pohjois- Savo	R.Poh- janmaa	Satakunta	Uusimaa	Varsinais- Suomi	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
10 200	3 700	19 200	45 300	2 300	1 900	3 000	1 700	194 300
11 000	4 400	1 700	3 100	1 500	5 400	5 900	6 000	62 900
400	200	-	600	0	200	100	-	3 600
0	100	1 200	300	-	183	-	-	3 500
1 600	700	500	1 900	2 400	100	-	300	15 500
6 800	2 000	2 000	3 900	1 500	4 200	2 600	8 400	65 000
6 000	8 100	7 700	12 200	3 700	8 600	12 900	9 500	129 100
300	100	700	200	-	-	-	-	3 500
3 900	3 100	7 200	12 000	2 900	2 900	2 500	1 700	70 700
-	-	200	-	-	-	-	-	400
600	700	3 100	1 100	100	800	-	500	15 100
600	1 000	1 100	300	0	700	1 400	500	8 600

Taulukko 4b. Vuoden 2003 aluekohtaiset vesilintusaaliit (yks.).

Tabell 4b. Bytesstatistiken över sjöfåglar (ind.) i olika områden under år 2003.

Table 4b. The annual regional small game bag (waterfowl, indiv.) in 2003.

	Etelä- Häme	Etelä- Savo	Kainuu	Keski- Suomi	Kymi	Lappi			Oulu	
						Ala- Lappi	Keski- Lappi	Ylä- Lappi	Eteläi- nen	Pohjoi- nen
Linnut – fåglar – birds										
Metsähanhi – sädgås – <i>bean goose</i>	0	-	500	-	100	400	900	300	1 000	1 300
Merihanhi – grågås – <i>greylag goose</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	2 400	200
Kanadanhanhi – kanadagås – <i>Canadian goose</i>	600	400	-	-	400	-	-	-	-	-
Tavi – kricka – <i>teal</i>	2 100	3 600	5 700	8 600	2 100	9 900	5 900	600	25 300	14 000
Heinätaavi – årtä – <i>garganey</i>	700	100	1 000	1 100	400	1 100	700	100	2 000	1 500
Sinisorsa – gräsand – <i>mallard</i>	11 600	13 800	6 400	17 200	10 600	14 900	6 700	900	21 900	16 200
Haapana – bläsand – <i>wigeon</i>	1 400	1 600	1 200	5 800	1 000	4 400	2 200	700	8 500	3 300
Jouhisorsa – stjärtand – <i>pintail</i>	100	100	-	400	100	400	200	100	3 500	500
Lapasorsa – skedand – <i>shoveler</i>	-	-	-	200	300	200	100	-	1 100	300
Tukkasotka – vigg – <i>tufted duck</i>	-	-	-	200	100	400	500	100	1 900	500
Punasotka – brunand – <i>pochard</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	700	200
Haahka – ejder – <i>common eider</i>	0	-	-	-	-	-	-	-	200	-
Alli – alfågel – <i>long-tailed duck</i>	200	100	-	100	-	-	200	400	100	-
Telkkä – knipa – <i>goldeneye</i>	1 000	1 800	5 200	6 100	2 100	5 800	4 400	700	6 600	6 800
Isokoskelo – storskrake – <i>goosander</i>	-	600	-	600	100	2 100	200	200	300	500
Tukkakoskelo – småskrake – <i>red-breasted merganser</i>	-	100	-	100	-	-	100	100	200	100

Pohjan- maa	Pohjois- Häme	Pohjois- Karjala	Pohjois- Savo	R.Poh- janmaa	Sata- kunta	Uusimaa	Varsinais- Suomi	Koko maa Totalt	<i>Total</i>
2 000	200	100	200	600	400	-	900	8 900	
200	-	-	-	1 300	300	600	2 200	7 200	
100	-	-	-	1 000	600	1 800	600	5 500	
9 500	3 500	6 300	14 000	4 400	4 400	5 100	3 200	128 200	
1 900	1 100	1 300	300	500	1 300	1 700	200	17 000	
16 500	11 800	13 400	23 800	10 800	14 900	25 400	11 900	248 700	
3 100	2 000	4 300	7 800	700	2 500	3 100	700	54 300	
1 200	-	100	1 300	500	200	100	100	8 900	
400	-	100	600	1 100	200	200	400	5 200	
800	100	100	400	600	200	1 100	200	7 200	
100	-	100	-	600	100	-	200	2 000	
400	-	-	-	100	-	4 700	4 300	9 700	
400	-	300	100	100	100	4 900	3 200	10 200	
4 500	1 400	3 400	7 700	2 000	6 100	5 000	2 600	73 200	
800	-	300	500	100	100	1 400	800	8 600	
0	-	100	100	200	100	200	200	1 600	

Taulukko 4c. Vuoden 2003 aluekohtaiset metsäkanalintu-, peltolintu-, liejukana-, kahlaaja- ja varislintusaaliit (yks.).

Tabell 4c. Bytesstatistiken över skogshönsfåglar, fältfåglar, sumphönor, vadare och kråkfåglar (ind.) i olika områden under år 2003.

Table 4c. The annual regional small game bag of grouse, farmland game birds, coots, waders and corvids (indiv.) in 2003.

	Etelä- Häme	Etelä- Savo	Kainuu	Keski- Suomi	Kymi	Lappi			Oulu	
						Ala- Lappi	Keski- Lappi	Ylä- Lappi	Eteläi- nen	Pohjo- nen
Pyy – järpe – <i>hazel grouse</i>	1 200	2 100	17 700	4 500	1 300	16 000	9 400	1 500	8 700	17 600
Riekkö – dalriipa – <i>willow grouse</i>	-	-	4 400	-	-	13 800	26 400	51 000	1 600	7 700
Teeri – orre – <i>black grouse</i>	1 100	2 000	37 600	5 500	1 600	18 500	18 400	400	10 800	22 800
Metso – tjäder – <i>capercaillie</i>	-	300	8 000	200	400	7 000	11 800	3 200	1 900	5 500
Peltopyy – raphöna – <i>partridge</i>	-	0	-	-	0	-	-	-	300	300
Fasaani – fasan – <i>pheasant</i>	6 000	-	-	200	100	0	-	-	2 700	-
Nokikana – sothöna – <i>coot</i>	100	-	-	500	-	-	-	-	100	100
Lehtokurppa – morkulla – <i>woodcock</i>	-	100	100	500	800	0	-	-	1 100	700
Sepelkyyhky – ringduva – <i>wood pigeon</i>	12 000	4 900	1 400	10 000	7 300	1 100	0	-	22 600	3 300
Varis – kråka – <i>crow</i> *	9 200	7 700	2 300	16 700	10 000	3 600	5 400	1 400	24 100	7 300
Harakka – skata – <i>magpie</i> *	4 700	4 000	1 700	6 600	5 200	3 000	5 000	800	11 400	6 300

*Metsästyslain mukaan eivät ole riistalintuja. Icke viltfåglar enligt jaktlagen. *Not game birds according to the Hunting Act.*

Pohjan- maa	Pohjois- Häme	Pohjois- Karjala	Pohjois- Savo	R.Poh- janmaa	Sata-kunta	Uusimaa	Varsinais- Suomi	Koko maa Totalt <i>Total</i>
4 400	2 200	7 200	7 000	700	1 900	2 100	800	106 300
500	-	500	600	100	200	-	-	106 800
6 100	2 100	9 200	9 300	1 000	1 500	600	200	148 700
600	100	3 300	900	100	200	100	-	43 600
500	-	-	-	200		300	-	1600
4 800	800	-	100		1 200	2 900	1 600	20 400
100	-	900	-	0	1 100	-	500	3 400
700	-	300	1 300	100	200	0	100	6 000
24 700	5 300	8 900	21 700	7 900	10 700	20 700	13 600	176 100
19 300	9 300	6 600	12 800	7 900	12 700	9 000	11 600	176 900
11 800	6 500	5 100	10 800	5 500	5 700	5 800	7 900	107 800

Taulukko 5. Oman alueen ulkopuolelta* saadun saaliin määrä lajeittain ja osuus (%) kokonaissaaliista.

Tabell 5. Byte som skjutits utanför jägarnas egna område*, mängd och andel (%).

Table 5. Number and percentage of small game bag bagged outside hunter's own area*.

Metsäjänis – skogshare – <i>arctic hare</i> (14%)	27 800	Kanadanhanhi – canadagås – <i>Canadian goose</i> (19%)	1 000	Tukkakoskelo – småskrake – <i>red-breasted merganser</i> (6%)	100
Rusakko – fälthare – <i>European hare</i> (9%)	5 500	Tavi – kricka – <i>teal</i> (12%)	14 600	Pyy – järpe – <i>hazel grouse</i> (24%)	24 800
Orava – ekorre – <i>squirrel</i> (9%)	300	Heinätavi – årtä – <i>garganey</i> (10%)	1 700	Riekkö – dalripa – <i>willow grouse</i> (28%)	30 100
Majavat – bävvar – <i>beavers</i> (11%)	400	Sinisorsa – gräsand – <i>mallard</i> (13%)	33 400	Teeri – orre – <i>black grouse</i> (18%)	27 500
Piisami – bisamrätta – <i>muskrat</i> (6%)	900	Haapana – bläsand – <i>wigeon</i> (10%)	5 400	Metso – tjäder – <i>capercaillie</i> (20%)	8 700
Kettu – rödräv – <i>red fox</i> (6%)	4 000	Jouhisorsa – stjärtand – <i>pintail</i> (12%)	1 100	Peltopyy – raphöna – <i>partridge</i> (3%)	100
Supikoira – mårdhund – <i>raccoon dog</i> (8%)	10 700	Lapasorsa – skedand – <i>shoveler</i> (14%)	700	Fasaani – fasan – <i>pheasant</i> (9%)	2 100
Kärppä – hermelin – <i>ermine</i> (5%)	200	Tukkasotka – vigg – <i>tufted duck</i> (3%)	200	Nokikana – sothöna – <i>coot</i> (11%)	400
Minkki – mink – <i>American mink</i> (6%)	3 900	Punasotka – brunand – <i>pochard</i> (13%)	300	Lehtokurppa – morkulla – <i>woodcock</i> (31%)	1 900
Näättä – mård – <i>pine marten</i> (7%)	1 100	Haahka – ejder – <i>common eider</i> (18%)	1 700	Sepelkyyhky – ringduva – <i>wood pigeon</i> (9%)	16 600
Mäyrä – grävling – <i>badger</i> (4%)	300	Alli – alfågel – <i>long-tail duck</i> (4%)	400	Varis – kråka – <i>crow</i> ** (6%)	10 000
Metsähanhi – sädgås – <i>bean goose</i> (12%)	1 100	Telkkä – knipa – <i>goldeneye</i> (11%)	8 100	Harakka – skata – <i>magpie</i> ** (6%)	6 700
Merihanhi – grågås – <i>greylag goose</i> (4%)	300	Isokoskelo – storskrake – <i>goosander</i> (19%)	1 700		

* Omalla alueella tarkoitetaan riistanhoitopiiriä tai osa-alueita, jonka alueeseen metsästäjän riistanhoitoyhdistys kuuluu.

Med eget område avses det jaktvårdsdistrikt eller delområde där jägarens jaktvårdsförening är registrerad.

The hunter's own game management district or subarea is the one to which the hunter's game management association belongs.

** Metsästyslain mukaan eivät ole riistalintuja. Icke viltfåglar enligt jaktlagen. Not game birds according to the Hunting Law.

Taulukko 6a. Vuoden 2003 nisäkäsaaiais (yks.), sekä vuotuisten saaliiden keskiarvo ja vaihteluväli edeltäneellä 5-vuotiskaudella.

Tabell 6a. Jaktbytet (däggdjur, ind.) under år 2003, årligt medelvärde samt variationsbredd under senaste 5-årsperiod.

Table 6a. The annual bag (mammals, indiv.) in 2003, the annual mean and the range of the annual bags over the preceding five years.

Nisäkkäät – däggdjur – mammals	2003	1998 – 2002		
		Keskiarvo medeltal mean	Minimi minimum minimum	Maksimi maximum maximum
Jänikset – harar – hares				
Metsäjänis – skogshare – <i>arctic hare</i>	194 300	284 180	193 500	403 100
Rusakko – fälthare – <i>European hare</i>	62 900	74 800	62 100	103 800
Turkiseläimet – pälsdjur – fur-bearing animals				
Orava – ekorre – <i>squirrel</i>	3 600	4 520	3 600	6 300
Majavat – bävrar – <i>beavers</i>	3 500	2 751	2 410	3 485
Piisami – bisamrätta – <i>muskrat</i>	15 500	14 630	4 900	22 900
Kettu – rödräv – <i>red fox</i>	65 000	54 320	39 700	64 300
Supikoira – mårddhund – <i>raccoon dog</i>	129 100	89 180	74 900	110 800
Kärppä – hermelin – <i>ermine</i>	3 500	3 790	2 500	4 900
Minkki – mink – <i>American mink</i>	70 700	68 440	53 100	85 100
Hilleri – iller – <i>polecat</i>	400	500	-	700
Näätä – mård – <i>pine marten</i>	15 100	13 200	10 600	16 500
Mäyrä – grävling – <i>badger</i>	8 600	8 210	5 200	12 100
Saukko – utter – <i>otter</i>	26	13	9	16
Hirvi ja muut sorkkaeläimet – älg och andra klövdjur – moose and other artiodactyls				
Hirvi – älg – <i>moose</i>	84 452	58 892	29 870	84 526
Valkohäntäpeura – vitsvanshjort – <i>white-tailed deer*</i>	22 591	15 550	11 944	20 918
Metsäpeura – skogsvildren – <i>wild forest reindeer**</i>	75	97	94	99
Kuusipeura – dovhjort – <i>fallow deer*</i>	199	109	62	171
Metsäkauris – rådjur – <i>roe deer</i>	2 822	732	102	2 131
Mufloni – mufflon – <i>mouflon</i>	13	14	8	20
Villisika – vildsvin – <i>wild boar</i>	..	3	2	5
Suurpedot – stora rovdjur – large predators				
Susi – varg – <i>wolf*</i>	11	7	4	10
Karhu – björn – <i>brown bear</i>	68	88	79	100
Ilves – lodjur – <i>lynx*</i>	44	54	37	63
Halli – gråsäl – <i>grey seal</i>	127	50	16	73

* Metsästys jatkuu vuodenvaihteen yli, saaliista osa saatu vuoden 2004 alkupuolella. Jakten fortsätter efter årsskiftet. En del av bytet har erhållits i början av 2004.

The hunt continues over the New Year, a part bagged in the early 2004.

**Metsästys alkanut 2001. Jakten har börjat år 2001. *Hunting has started in 2001.*

Taulukko 6b. Vuoden 2003 lintusaalis (yks.), sekä vuotuisten saaliiden keskiarvo ja vaihteluväli edeltäneellä 5-vuotiskaudella.

Tabell 6b. Jaktbytet (fåglar, indiv.) under år 2003, årligt medelvärde samt variationsbredd under senaste 5-årsperiod.

Table 6b. The annual bag (birds, indiv.) in 2003, the mean and the range of the annual bags over the preceding five years.

Linnut – fåglar – birds	2003	1998 – 2002		
		Keskiarvo medeltal mean	Minimi minimum minimum	Maksimi maximum maximum
Vesilinnut – sjöfåglar – waterfowl				
Metsähänhi – sädgås – <i>bean goose</i>	8 900	6 280	3 200	10 900
Merihänhi – grågås – <i>greylag goose</i>	7 200	3 260	2 300	3 900
Kanadanhanhi – kanadagås – <i>Canadian goose</i>	5 500	3 226	2 500	4 100
Tavi – kricka – <i>teal</i>	128 200	135 440	113 300	153 100
Heinätaavi – årtä – <i>garganey</i>	17 000	..	..	..
Sinisorsa – gräsand – <i>mallard</i>	248 700	248 700	219 300	280 500
Haapana – bläsand – <i>wigeon</i>	54 300	..	..	..
Jouhisorsa – stjärtand – <i>pintail</i>	8 900	9 870	8 100	12 100
Lapasorsa – skedand – <i>shoveler</i>	5 200	5 710	3 950	6 400
Tukkasotka – vigg – <i>tufted duck</i>	7 200	7 290	3 100	11 600
Punasotka – brunand – <i>pochard</i>	2 000	..	..	..
Haahka – ejder – <i>common eider</i>	9 700	11 320	7 200	19 000
Alli – alfågel – <i>long-tailed duck</i>	10 200	17 650	6 200	28 400
Telkkä – knipa – <i>goldeneye</i>	73 200	91 280	61 200	114 800
Isokoskelo – storskrake – <i>goosander</i>	8 600	..	..	..
Tukkakoskelo – småskrake – <i>red-breasted merganser</i>	1 600	..	..	..
Metsäkanalinnut – skogshönsfåglar – grouse				
Pyy – järpe – <i>hazel grouse</i>	106 300	81 160	69 800	89 900
Riekkö – dalripa – <i>willow grouse</i>	106 800	77 980	67 500	97 400
Teeri – orre – <i>black grouse</i>	148 700	130 380	102 500	178 400
Metso – tjäder – <i>capercaillie</i>	43 600	32 160	24 300	44 500
Peltolinnut - fältfåglar – farmland game birds				
Peltopyy – rapphöna – <i>partridge</i>	1 600	1 800	700	3 500
Fasaani – fasan – <i>pheasant</i>	20 400	21 300	9 300	31 200
Sepelkyhky – ringduva – <i>wood pigeon</i>	154 200	123 870	71 350	154 200
Liejukanat ja kahlaajat – sumphöns och vadare – coots and waders				
Nokikana – sothöna – <i>coot</i>	3 400	1 810	900	2 350
Lehtokurppa – morkulla – <i>woodcock</i>	6 000	4 050	1 750	6 200

Taulukko 7a. Riistasaaliista (nisäkkäät) saadun lihan määrä ja saaliin laskennallinen arvo euroissa.

Tabell 7a. Viltbytetts (däggdjur) köttmängd och kalkylerade värde angivet i euro.

Table 7a. The quantity of the game meat and the value of bagged game (mammals).

	Yksilöä – individer – individuals	1 000 kg	1 000 €
Jänikset – harar – hares			
Metsäjänis – skogshare – arctic hare	194 300	350	1 634
Rusakko – fälthare – European hare	62 900	151	846
Yhteensä – totalt – total		501	2 480
Turkiseläimet – pälsdjur – fur-bearing animals			
Orava – ekorre – squirrel	3 600		3
Majavat – bävvar – beavers*	3 500	44	177
Piisami – bisamrätta – muskrat	15 500		39
Kettu – rödräv – red fox	65 000		1 640
Supikoira – mårdhund – raccoon dog	129 100		1 086
Kärppä – hermelin – ermine	3 500		6
Minkki – mink – American mink	70 700		357
Hilleri – iller – polecat	400		2
Näätä – mård – pine marten	15 100		254
Mäyrä – grävling – badger	8 600		43
Yhteensä – totalt – total		44	3 607
Hirvi ja muut sorkkaeläimet – älg och andra klövdjur – moose and other artiodactyls			
Hirvi – älg – moose	84 462	11 138	57 239
Valkohäntäpeura – vitsvanshjort – white-tailed deer *	22 591	1 052	2 738
Metsäpeura – skogsvildren – wild forest reindeer	75	4	16
Kuusipeura – dovhjort – fallow deer *	199	5	27
Metsäkauris – rådjur – roe deer*	2 822	37	357
Mufloni – mufflon – mouflon	13	0	1
Yhteensä – totalt – total		12 236	60 378
Nisäkkäät – däggdjur – mammals		12 781	66 465

* Metsästys jatkuu vuodenvaihteen yli, saaliista osa saatu vuoden 2004 alkupuolella.

Jakten fortsätter efter årsskiftet. En del av bytet har erhållits i början av 2004.

The hunt continues over the New Year, a part bagged in early 2004.

Taulukko 7b. Riistasaaliista (linnut) saadun lihan määrä ja laskennallinen arvo euroissa.

Tabell 7b. Viltbytets (fåglar) köttmängd och kalkylerade värde angivet i euro.

Table 7b. The quantity of game meat and the value of bagged game (birds).

	Yksilöä – individer – individuals	1 000 kg	1 000 €
Vesilinnut – sjöfåglar – waterfowl			
Metsähanhi – sädgås – <i>bean goose</i>	8 900	18	225
Merihanhi – grågås – <i>greylag goose</i>	7 200	15	303
Kanadanhanhi – kanadagås – <i>Canadian goose</i>	5 500	15	185
Tavi – kricka – <i>teal</i>	128 200	23	647
Heinätavi – årta – <i>garganey</i>	17 000	3	86
Sinisorsa – gräsand – <i>mallard</i>	248 700	164	2 510
Haapana – bläsand – <i>wigeon</i>	54 300	27	548
Haahka – ejder – <i>common eider</i>	9 700	12	82
Alli – alfågel – <i>long-tailed duck</i>	10 200	4	51
Telkkä – knipa – <i>goldeneye</i>	73 200	33	369
Isokoskelo – storskrake – <i>goosander</i>	8 600	5	43
Tukkakoskelo – småskrake – <i>red-breasted merganser</i>	1 600	1	8
Jouhisorsa – stjärtand – <i>pintail</i>	8 900	4	45
Lapasorsa – skedand – <i>shoveler</i>	5 200	2	26
Tukkasotka – vigg – <i>tufted duck</i>	7 200	3	36
Punasotka – brunand – <i>pochard</i>	2 000	1	10
Yhteensä – totalt – total		330	5 174
Metsäkanalinnut – skogshönsfåglar – grouse			
Pyy – järpe – <i>hazel grouse</i>	106 300	26	536
Riekkö – dalripa – <i>willow grouse</i>	106 800	38	539
Teeri – orre – <i>black grouse</i>	148 700	98	1 626
Metso – tjäder – <i>capercaillie</i>	43 600	82	917
Yhteensä – totalt – total		244	3 618
Peltolinnut – fältfåglar – farmland game birds			
Peltopyy – raphöna – <i>partridge</i>	1 600	0	8
Fasaani – fasan – <i>pheasant</i>	20 400	14	274
Sepelkyhky – ringduva – <i>wood pigeon</i>	176 100	53	889
Yhteensä – totalt – total		67	1 171
Rantakanat ja kahlaajat – sumphöns och vadare – coots and waders			
Nokikana – sothöna – <i>coot</i>	3 400	1	17
Lehtokurppa – morkulla – <i>woodcock</i>	6 000	1	30
Yhteensä – totalt – total		2	47
Linnut – fåglar – birds		643	10 010

Kustantaja – Publicerare – Publisher

SVT

Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
PL 6, 00721 Helsinki
Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
PB 6, 00721 Helsingfors
Finnish Game and Fisheries Research Institute
P.O. Box 6, FIN-00721 Helsinki, Finland
www.rktl.fi

Riistasaalis 2003

Metsästäjien saama saalis lajeittain ja alueittain sekä vuotuisen saaliin arvo ja lihan saanto.

Viltbytet 2003

Jägarens byte per art och per område, värdet på det årliga bytet och bytets köttmängd.

Annual Game 2003

Hunters' annual game bag by species and by regions and the value of the bag.

Tiedustelut
Förfrågningar
Inquiries

Aslak Ermala
puh. / tel. 0205 751 270 (international +358-205 751 270)
aslak.ermala@rktl.fi

Julkaisujen myynti – Försäljning – Orders

Hinta – Pris – Price

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
PL 6, 00721 Helsinki
Puh./ tel. 0205 751 399
Fax 0205 751 201
julkaisumyynti@rktl.fi

8 €

ISSN 1456-8268 Maa-,
metsä- ja kalatalous

ISSN 1455-9277
Riistasaalis